DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING

De OOSTPOST verschijnt alle weken des Woensdags. De prijs per jaargang is *f* **10.** - rec. voor *Soerabaya*, en *f* **12.**— rec. franco per post.

WOENSDAG 5 DECEMBER.

PRIJS DER ADVERTENTIEN

De prijs der ADVERTENTIEN is *f* **1.**— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.

No. 49. VERANTWOORDELIJKE UITGEVER E. FUHRI TE SOERABAYA. 1855.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT,

Van den 28sten November **1855** No. **95.**

Civiel Departement.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den opzigter der tweede klasse bij den waterstaat en 's land burgerlijke openbare werken te Banda J. J. Carabain.

GOEDGEKEURD,

Dat de tijdelijke opziener, belast met het civiel gezag te Troessan, door den gouverneur van Sumatra's Westkust is benoemd tot ambtenaar, in wiens handen zullen moeten worden gesteld de derwaarts overgebragte schepen en goederen, in zee of op de buitengronden gered, geborgen of opgevischt wordende, bedoeld bij artikel 550 van het wetboek van koophandel voor Nederlandsch-Indie, en door of ten overstaan van wien schepen, strandende of brenkende, of goederen, gevischt wordende aan of op vaste gronden, bij uitsluiting van alle anderen, moeten gered of geborgen worden, bedoeld bij artikel 551 van genoemd wetboek.

Schutterijen, enz.

BIJ DE SCHUTTERIJ TE TERNATE.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, de kapitein Soleman Ajoeb.

BEVORDERD:

Tot kapitein, de eerste luitenant Bac Aboe Bakar.

Tot eersten luitenant, de tweede luitenant Soleman bin Salaoedin.

BENOEMD:

Tot tweeden luitenant, de sergeant Ibrahim Que Penie.

BIJ DEN BARISSAN VAN SUMANAP.

Bij het Wapen der Infanterie.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, de majoor radin pandjie Djaljang Tjakra.

Tot majoor, kommandant der infanterie, de kapitein kiai mas Wiedja Astra.

Tot kapitein, de eerste luitenant kiai mas Prawira Diekda Alias Astra Laksa.

Tot eersten luitenant, de tweede luitenant kiai mas Tesna Mengala.

BENOEMD:

Tot tweeden luitenant, radin aria Soediepja Koesoemo.

Bij het Korps Pioniers

BEVORDERD:

Tot eersten luitenant, de tweede luitenant kiai mas Singa Djoeda.

BENOEMD:

Tot tweede luitenants, radin aria Soepatma Koesoemo en de sergeant Wangsa Nadja.

(*Voor het land.*) Debiteuren van het vendu-kantoor te Soerabaya over de maand Augustus jl. welke nog achterlijk zijn in de voldoening hunner schulden, worden bij deze herinnerd dat de aanzuivering daarvan uiterlijk op ultimo dezer zal moeten plaats hebben, indien zij zich tegen geregtelijke vervolging willen vrijwaren.

SOERABAYA, *De Super-Intendent van gemeld kantoor,*
4 *December* 1855. J. J. MODDERMAN.

Njang manoegak penbatjarranja oewang lelang darie boelan Augustus tahorn inie, die kasie ingat biar membaijar, soepaija djangan mendjadie kassoesahanje sendirie.

Kapala darie kantoor Lelang,
J. J. MODDERMAN.

(*Voor het land.*) De ondergeteekende, direkteur van het Marine établissement, maakt bij deze bekend dat op Zaturdag den 22sten December a. s. op 's lands timmerwerf alhier publiek zullen worden verkocht eenige voor de dienst afgekeurde sloepen, houtwerken, enz.

SOERABAYA, *De Direkteur voornoemd,*
30 *November* 1855. KUIJP.

OPROEPING VAN CREDITEUREN

Van wijlen den chinees Tan-Tjie, en den Afrikaan Othello, door de agenten der Samarangsche wees- en boedelkamer te Selokaton, binnen 3 maanden na 19 Nov.

Van wijlen den Maleijer Fortuin, door de agenten der Samarangsche wees- en boedelkamer te Djokdjokarta, uiterlijk op ultimo Dec.

Van wijlen G. A. Klaverdijk, door de kommissarissen H. C. C. Hendriks en W. van Leijden te Samarang, binnen 3 maanden na 19 Nov.

VERTREKKENDE PERSONEN.

M. A. J. Gaillard. — Dr. M. A. Schmitz en echtgenoote. — G. J. H. B. Schreuder.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING

Op Donderdag den 6den December 1855.

Voor het kommisie-huis van de heeren Mehlbaum & Co, in de stad, van diverse toko-goederen.

Op Vrijdag den 7den December 1855.

Voor de toko van den heer G. Behrend, van diverse toko-goederen.

Op Maandag den 10den December 1855.

Voor de woning van den heer J. Hageman Jcs., te *Krambangan*, van diverse goederen en des avonds in het locaal van de societeit Concordia.

Op Dingsdag den 11den December 1855.

Voor de toko van de heeren P. Kervel & Co, in de Chinesche kamp, van diverse toko-goederen.

Op Woensdag den 12den December 1855.

Voor de woning van den heer Loffman, te *Krambangan*, van meubelaire goederen, wagen, paarden, goud- en silver-werk.

SOERABAYA, den 5den December 1855.

— Men schrijft ons van Modjokerto:

Zaturdag 24 Nov. is er nabij de groote brug te Modjokerto, in de groote rivier een kaaiman gevangen. De Inlanders hebben denzelven in groote optogt door de plaats gesleept en er een regt kaaimans-feest van gemaakt.

SAMARANG. — In de dessa Kedong Woengoe (district Troeko), werd dezer dagen een Javaansch kind van achtjarigen ouderdom, Samin genaamd, bezig met het weiden van karbouwen, door den bliksem getroffen en oumiddelijk gedood.

— Van hier is berigt dat den 10den November jl. een Boegineesch soldaat, met name La Rondo, in de Chinesche kamp te Ambarawa, zonder dat daartoe aanleiding bestond, amok heeft gemaakt. In zijne razernij verwondde hij negen personen, tot de Inlandsche en Chinesche bevolking behoorende, en toen het hem eindelijk niet meer mogelijk was de hem vervolgende personen te ontvlugten, benam hij zich zelven door eene krissteek het leven.

Twee dagen later waren van de verwonde personen reeds drie gestorven; terwijl nog twee hunner in hoogst zorgelijken toestand verkeerden.

— Berigten van Canton van 10 October jl. houden in dat den 22sten Augustus jl. het schip *Rance*, op reis van Foochow-foo naar Canton, op de Chinesche kust schipbreuk heeft geleden. Aan boord bevond zich de heer F. A. King, voormalig Nederlandsch vice-consul in China, voor zoo ver men na het zorgvuldigst onderzoek had kunnen te weten komen, behoorde hij niet tot de enkele geredden.

De staat van zaken in China was nog niet veranderd. Sommige kanalen van gemeenschap met het binnenland werden nog voor onveilig gehouden, hetgeen van ongunstigen invloed was op de anders in dit jaargetijde te Canton zoo levendige aanvoeren en omzettingen van Chinesche producten. Aan de oostkust en tot digt bij Hongkong was het getal zeeroovers nog altijd aanzienlijk, in weêrwil van de pogingen tot afbreuk door Engelsche en Amerikaansche oorlogsvaartuigen.

NEDERLAND.

Op Maandag den 17 Sept. opende Z. M. de Koning de zitting van de Kamers der Staten-Generaal, met de volgende rede:

Mijne Heeren!

Het strekt Mij tot voldoening U ook ditmaal te kunnen mededeelen, dat onze betrekkingen met de andere Mogendheden zich kenmerken door welwillendheid en vriendschappelijke gezindheid.

Te midden van den oorlog, waarin onderscheidene met ons bevriende Staten nog altijd gewikkeld zijn, blijven wij aan het stelsel van strikte onzijdigheid vasthouden. Onzerzijds nauwgezet nagekomen, wordt het door de oorlogvoerende Mogendheden gewaardeerd en geëerbiedigd.

De Zee- en Landmagt verwerven bij voortduring aanspraak op goedkeuring, door krijgstucht en ijverige pligtsbetrachting.

De noodwendig geworden vermeerdering van het materieel der Marine is het voorwerp Mijner ernstige zorg.

Bij de belangstelling, welke onze Koloniën en bezittingen in andere werelddeelen inboezemen, reken Ik het een voorregt te kunnen vermelden, dat rust en vrede daarin heerschen; dat de gezondheidstoestand van Nederlandsch Indië in de laatste maanden over het algemeen aanmerkelijk is verbeterd, en dat de staat der gewassen gunstig is.

De pogingen, ook dezerzijds reeds voor geruimen tijd in het werk gesteld, om in het stelsel van uitsluiting, door het Rijk van Japan tot dusverre gevolgd, eene wijziging te verkrijgen, zijn niet zonder vrucht gebleven. Voorregten, door de Japansche Regering aan andere Natiën verleend, zijn mede aan ons verzekerd.

De Staats-Commissie tot onderzoek van den toestand der slavenbevolking in de Overzeesche bezittingen heeft onlangs verslag uitgebragt. Ik vlei Mij, dat haar veelomvattende arbeid zal kunnen leiden tot eene wetsvoordragt omtrent dit belangrijk onderwerp.

Werden in den afgeloopen winter onderscheidene gewesten van het Vaderland door dijkbreuken en overstrooming zwaar geteisterd, de liefdadigheid van landgenoot en vreemdeling beijverde zich in ruime mate herstel of leeniging aan te brengen.

Mijn ernstig streven is steeds daarheen gerigt, om de zedelijke ontwikkeling en de stoffelijke welvaart der Natie gelijken tred te doen houden, en alzoo den bloei van het onderwijs, van wetenschappen en kunsten te bevorderen; maar ook ondernemingen van nijverheid en openbaar nut aan te moedigen, en, zooveel mogelijk, te ondersteunen.

Hoezeer de invloed van den krijg op handel en scheepvaart niet onmerkbaar is, verkeeren echter deze belangrijke takken van ons volksbestaan in bevredigenden toestand.

De opbrengst der belastingen beantwoordt ruimschoots aan de daarvan gevormde verwachting.

De gunstige staat der geldmiddelen laat toe met het delgen van schuld voort te gaan.

Het is Mijn voornemen U weldra in de gelegenheid te stellen om in overweging te nemen de wets-ontwerpen, welke alnog volgens artikel vijf van de additioneele artikelen der Grondwet moeten worden voorgedragen.

Door deze en andere, hetzij nieuwe, hetzij weder op te vatten onderwerpen van wetgeving, wordt U eene ruime baan geopend om ook in deze zitting blijken te geven van Uwen ijver in het behartigen der belangrijke taak, welke U is toevertrouwd.

Het Vaderland, Mijne Heeren! heeft zijn blik bij vernieuwing op ons gevestigd. Het verwacht van ons gemeen overleg goede vruchten voor de bestendiging van orde en welstand. Stellen wij, zooveel van ons afhangt, die uitzigten niet te leur. Toonen wij bovenal de vele en rijke zegeningen te waarderen, welke de Almagtige, wij erkennen het met innigen dank, aan het ons zoo dierbaar Nederland schenkt.

Ik verklaar deze zitting der Staten-Generaal geopend.

— In de Eerste Kamer van de Staten-Generaal heeft de Heer Philipse, door Z. M. den Koning tot president benoemd, het presidentschap aanvaard. Men houdt zich daar bezig met het opstellen van een adres van antwoord op de troonrede.

— In bijna alle oorden onzes vaderlands nemen de prijzen van den grond en zijne voortbrengselen voortdurend toe. De maatschappij van Veenhuizen verkocht onlangs eene partij boekweitveen, groot 70 bunders, voor den aanzienlijken prijs van tien duizend guldens, d. i. per bunder bijna *f* 150, hetgeen voor acht jaren niet meer gold dan *f* 80 per bunder dooreen. Een landbouwer aldaar verkocht toen twee bunders veen, die hem voor twee jaren *f* 120 kostten met de daarop staande boekweit, naar raming 40 mud van beide, voor *f* 520. De prijzen der levensmiddelen blijven tot dus ver hun hoog standpunt handhaven en zulks in weêrwil de uitkomsten van den aardappelen-oogst niet zoo ongunstig zijn als wel verwacht werd.

Met het oog hierop en ook op de handelwijze van andere staten te dezen aanzien, heeft de regering op nieuw, bij besluit van 12 Sept., de invoer van levensmiddelen, door vermindering van invoerregten, trachten aan te moedigen.

— De weersgesteldheid was sedert ons vorig berigt bij uitnemendheid gunstig. Bij weinig regen, genoot men gestadig eene matige, soms zelfs eene zeer warme temperatuur, als ware het midden in den zomer. Dit fraaije herfstweder oefent een goeden invloed uit op den arbeid, die dan ook ruimer voorhanden schijnt te zijn dan anders het geval is.

— Het is onzen lezers waarschijnlijk bekend, dat aan den heer Ferdinand de Lesseps, consul-generaal van Frankrijk in Egypte, onlangs door den onderkoning concessie is verleend om eene maatschappij op te rigten, met het doel de Middelandsche Zee en de Roode Zee door middel van

een kanaal te verbinden. Deze maatschappij zal den naam voeren van *Compagnie universelle du canal maritime de Suez.*

De heer de Lesseps heeft het wenschelijk geacht, alvorens tot de uitvoering over te gaan, door deskundigen uit andere landen zich te doen voorlichten. Naar wij vernemen is o. a. de Nederlandsche hoofd-ingenieur F. W. Conrad door of namens hem uitgenoodigd geworden, zich naar Egypte te begeven, en zal deze in het laatst van deze maand met verlof derwaarts vertrekken.

— De spoorweg tusschen Cairo en Alexandrie wordt voor de overvoer van passagiers over het geheele traject in den loop der volgende maand geopend; met de lijn door de woestijn vorderen der werkzaamheden slechts langzaam.

DE OORLOG IN EUROPA.

Men leest in de *N. Rott. Mail-Courant:*

— Wij hebben heden eene gewigtige gebeurtenis te vermelden, namelijk den val van Sebastopol.

Den 8sten der vorige maand, des middags ten 12 ure, had de aanval op den Malakoff-toren plaats. In den stormpas werd de gracht overgetrokken en de toren, na eene heldhaftige verdediging van de Russen, veroverd. Wij deelen later de uitvoerige rapporten van de bevelvoerende generaals mede. Minder gelukkig waren de Engelschen, die zich niet kunnen beroemen iets tot den val van de vesting te hebben bijgedragen, daar het eenige aandeel, dat zij aan den strijd genomen hebben, heeft bestaan in een geheel mislukten aanval op den Redan, die deels aan de onbekwaamheid van generaal Simpson, deels aan de weinige vastberadenheid van de soldaten geweten wordt.

Zoodra de Russen beseften, dat de sterke stelling van Malakoff verloren was, ontruimden zij de voorstad Karabelnaïa en voorts het geheele zuidelijke gedeelte van Sebastopol, na eerst zooveel mogelijk de forten en magazijnen te hebben laten springen en de stad in brand te hebben gestoken. Al de linieschepen in de haven werden mede verbrand, zoodat van de geheele Russische vloot in de Zwarte Zee, die voor het openen van den veldtogt bestond uit 19 linieschepen van 92, 94, 100 en 120 stukken, voorts uit 12 fregatten, 10 schoeners en brikken en 30 stoomschepen, te zamen bemand met 20,000 koppen, niets meer overig is. De Russen volbragten den aftogt naar het noordelijk gedeelte van de vesting met orde en een betrekkelijk gering verlies. Men had bij de geallieerden echter een zoo volkomen resultaat niet verwacht. Toen men dus in den morgen van den 9den ontwaarde, dat de vijand de stad ontruimd had, ging een kreet van vreugde op. De Franschen trokken met voorzigtigheid de stad binnen, die in de eerste drift geplunderd werd. Den volgenden dag werd daaraan echter een einde gemaakt. De generaal Herbillion werd door Pélissier tot vesting-kommandant benoemd en men maakte onmiddelijk een aanvang met het geschut uit de loopgraven der geallieerden, deels naar Kamiesch, deels naar Balaklava op de schepen over te brengen. Men vond eene ontzagchelijke hoeveelheid casques, sabels, geweren, kapotten, stukken laken, enz., enz. Uit een voorloopig onderzoek is gebleken, dat men ongeveer 4000 stukken geschut buit gemaakt heeft, met een alleraanzienlijkst materieel. Zoo heeft men ook in de maritime établissementen van de Karabelnaïa uitmuntende stoomwerktuigen gevonden, die in Engeland vervaardigd en bestemd zijn, om de bassins van water te voorzien, enz. De forten zijn van eene buitengewone sterkte en er bestaat geen vesting in Europa, waar zulke groote en schoone constructien bestaan; alles is solide op verwulfsels gebouwd en de muren zijn van eene aanzienlijke dikte. De bazar, die 500 of 600 winkels telde, is geheel vernield, alsmede het Tartaarsche kwartier, van de dokken en eenige andere établissementen heeft men niets dan de ruïnen gevonden, om niet te spreken van den toren van Malakoff, den Redan en de fortificatien, die de Russen zelven hebben laten springen. Daarentegen hebben de wijk, die hoofdzakelijk door den adel bewoond wordt, de boulevard Catherine, de kaaijen en verscheidene openbare gebouwen weinig geleden. Zoo bevindt zich de schouwburg nog in een vrij voldoenden staat en ook de kerken zijn nog zeer goed voor de dienst geschikt. Men heeft onder de puinhoopen een aantal bijkans verkoolde lijken gevonden, waarschijnlijk slagtoffers van het bombardement, die men niet heeft kunnen medenemen. Bij den buit, welke in Sebastopol gemaakt is, moet men nog voegen dien, welke in handen der geallieerden gevallen is, nadat zij van de Vallei van Baidar bezit genomen hadden. Langs de geheele kust bevinden zich Russische landhuizen, die rijk versierd en gemeubeleerd waren. In weerwil van de strengste bevelen zijn al deze huizen min of meer geplunderd en er is schier geen tent, waarin men geen geroofde voorwerpen van dien aard ziet: canapés, stoelen en wat dies meer zij, alles rijk en élégant bewerkt. Daar het waarschijnlijk is dat de troepen den winter in Sebastopol zullen doorbrengen, regent het petitien van kooplieden, die zich daar wenschen te vestigen en reeds had zich iemand opgedaan, die een koffijhuis denkt op te rigten.

Eene Engelsch-Fransche commissie is belast met het opmaken van den staat van het materieel in de vesting. Zij heeft het resultaat van haar onderzoek nog niet bekend gemaakt. Het wordt echter door eenige Parijsche bladen; op eene waarde van ruim 10 millioen fr. geraamd. Het gedeelte wat de vijand vernielde, begroot men op niet minder 90 a 100 millioen.

Het verlies aan dooden en gewonden is aanzienlijk geweest. De Franschen telden aan gesneuvelden 5 generaals, 24 hoofd-officieren, 116 officieren en 1489 onder-officieren en manschappen; gewond en gekwetst werden 10 generaals, 20 hoofd-officieren, 224 officieren, 4259 onder-officieren en manschappen; en vermist zijn 2 hoofd-officieren, 8 officieren van minderen rang en 1400 onder-officieren en manschappen. De Engelschen verloren 2447 man, te zamen alzoo ca 10,000. Het verlies der Russen is nog niet officieel bekend gemaakt, doch moet niet veel minder dan 12,000 man bedragen.

Men zegt, dat er maatregelen genomen zullen worden om de hinderpalen van den ingang der haven van Sebastopol uit den weg te ruimen, om dan de noordelijke forten te bombarderen. Daartoe zouden te Kertsch gevondene duikertoestellen gebruikt worden.

— De correspondent van de *Times* in het kamp voor Sebastopol geeft dd. 5 Sept. aan dat blad het volgende niet onbelangwekkende verhaal van het bombardement der vesting op 5 en 6 dezer, dus bijna onmiddelijk voorafgaande aan de bestorming.

„Onze bondgenooten bombardeerden alles wat binnen hun bereik was, met een buitengewonen ijver. Onze met twee mortieren en acht Coehoorns gewapende en op een afstand van 600 schreden beneden de Carenage gelegen batterij, schoot heftig tegen de achter den Malakoff-toren zich bevindende voorstad, en maaide den vijand aan het front der Carenage weg. Dit werk alsmede de Malakofftoren zwegen onmiddelijk. Het eerstgemelde schoot hoogstens uit drie stukken, en de daarbij gelegen batterijen waren even spaarzaam met hun vuur. De borstweringen zijn alle met kogels en bommen doorboord, en de schanskorven liggen in alle rigtingen verspreid. De Russische batterijen, welke er vroeger zoo glad en sierlijk uitzagen, alsof zij pas nieuw aangebragt waren, bieden thans een geheel ander gezigt. Ons aanhoudend nachtelijk vuur, het vuur onzer scherpschutters en onze onophoudelijk uitgeworpen bommen, hebben den Russen geen tijd gegeven de hand te houden aan het schoone voorkomen hunner batterijen. Na een verschrikkelijk gevecht van 2½ uur hield de Fransche artillerie plotseling op, ten einde het geschut te laten afkoelen. De Russen kropen toen te voorschijn, om de schade aan hunne werken zooveel mogelijk te herstellen, en stortten zakken vol aarde aan de buitenzijde hunner borstweringen neder. Hun geschut maakte van dit plotseling zwijgen van het vijandelijk vuur ook gebruik, om een vuur op onzen linker aauvalsvleugel of de Matrozen-batterij te openen en bestookte ons eenigzins uit hunne „kraaijennesten." Ten 10 ure echter heropenden de Franschen, nadat zij zooals vroeger, eenige vladdermijnen hadden doen springen, hun vuur, dat zoo mogelijk nog heviger en verschrikkelijker was dan vroeger en tot 's middags ten ure onderhouden werd. Het werd alstoen nog slechts alleen beantwoord door een paar vijandelijke stukken uit de Vlaggen- en de Tuin-batterij.

„Wij konden zien hoe de Russen in allerijl manschappen en karren over de bruggen heen en weer zonden, en ten 9 ure ging een sterke infanterie-kolonne naar het zuiden over de brug, om onze storm-kolonne te ontmoeten, terwijl het Belbeck-leger eene beweging naar den kant van Inkermann maakte. Spoedig nadat ons vuur geopend werd, dus reeds ten 6 ure, schenen de arbeiders compagniën, die elken morgen naar de noordzijde heengingen, teruggeroepen te worden en marcheerden weer zuidwaarts over de brug, zonder twijfel om voor den verwachten storm gereed te zijn. Van 12 uren tot 5 uur 's namiddags zweeg het vuur geheel. Daarna werd het Fransche geschutvuur weer met dezelfde verbazende hevigheid geopend als bij het aanbreken van den dag, en de bommen en kogels regenden zonder ophouden in de stad tot ten 7½ ure, als wanneer de duisternis inviel en alle mortieren en zware stukken geschut, de Engelsche zoowel als de Fransche, hunne bommen op de geheele verdedigingslinie uitbraakten.

„Nu deed zich een schouwspel aan ons nog voor, dat zich volstrekt niet beschrijven laat. Elk oogenblik sisten de bommen door de lucht, elk oogenblik beschreven zij in het luchtruim een vurige baan, of verlichtten het door hunne uitbarsting. Het vuur der onzen was boven allen lof verheven. Elke bom viel ter gelegener tijd neder, en de aardenwerken van de Carenage, van den Malakofftoren en van alle Russische batterijen werden door het vuur van de tot uitbarsting gekomen projectilen duidelijk zigtbaar. De Russen waagden naauwelijks eene poging om ons te antwoorden. Ten 5 ure ontdekten wij dat een fregat in de tweede linie, in de nabijheid van de noordzijde, rookte, en toen het donker werd, drongen de vlammen uit zijne zijden; gewone manschappen en officieren stortten in de hoogste vervoering naar het front, en toen de nacht aanbrak, was het geheele schip van voor tot achter ééne groote vuur-massa. De vreugde van de op den Cathcart-heuvel verzamelde menigte bereikte haar hoogste toppunt. „Daar zijn wij dan nu toch eindelijk," hoorde men roepen, „een dier vijandelijke schepen aan het leven gekomen," met meer andere kreten van gelijken aard, die eene opgewondene menigte uitgalmt bij dergelijke gelegenheden. Op welk eene wijze het schip in brand was geraakt, weten wij niet naauwkeurig. Volgens sommigen zouden de Fransche, volgens anderen weer de Engelsche bommen of gloeijende kogels of raketten het getroffen hebben. In weerwil van alle pogingen der Russen, om den brand te blusschen, sloegen de vlammen spoedig langs alle kanten van het schip om zich heen. Ten 8 ure lichtte het vuur zoo hel, dat men zonder eenige moeite de huizen der stad en de forten aan de noordzijde onderscheiden kon. De masten stonden als groote vuurzuilen voor het oog daar, doch stortten weldra een voor een neder, het dek spleet ten 10 ure vaneen, en te middernacht was het fregat tot aan het water afgebrand.

„'s Nachts werd langs het geheele front een onafgebroken vuur onderhouden, ten einde daardoor te beletten, dat de Russen de geledene schade herstelden. Zoodra het 's morgens van den 6den licht genoeg was, heropenden onze batterijen, ingevolge het reeds den vorigen avond bekomen bevel, weer het vuur, doch onder uitdrukkelijken last, dat geen enkele meer dan 50 maal zoude schieten. Ten 5½ ure brandde uit de gezamenlijke batterijen van het Quarantaine-fort af tot aan Inkermann een verschrikkelijk gedonder los. De Russen zwegen weer, en onze kanonnade werd even sterk als den vorigen dag onderhouden. Drie pauzen traden tusschen die verwoesting-periode in.

„Ondertusschen scheen de vijand in grooten nood te verkeeren, en versterkte zijne stelling aan de Belbeck, terwijl hij eene neiging aan den dag legde zich op de noordzijde verlaten. Hij heeft echter eene groote menschenmassa in de stad. Het bombardement werd na de derde pauze weer vernieuwd en duurde den geheelen nacht voort.

— Gelijk men denken kan, is de bemagtiging van Sebastopol gepaard gegaan met ontelbare merkwaardige, ja hagchelijke bijzonderheden. Zoo weet men, dat bij het stormloopen vele soldaten in ligt gedekte kuilen zijn gestort, dat na den val der vesting onderscheidene manschappen, tuk op buit, zich te ver in de brandende stad waagden en door de ontploffende kruidmijnen in de lucht werden geslingerd. Maar het treffendste was misschien, zegt de *Daily News*, het volgende, dat bij de Fransche stormkolonne van den generaal de Salles plaats greep. Onder het aanrukken dezer kolonne, riepen enkele pas in het vuur gekomen recruten: *Nous sommes tournés!* Weldra ontstond er verwarring, en velen zochten een goed heenkomen. Dit ziende, werd de generaal de Salles bleek van woede, en stoof de vlugtenden achterna met de uitroep: *Canaille, vous allez déshonnorer la France! arrêtez, arrêtez;* en zich tot de officieren wendende, zeide hij: *Messieurs, est ce que vous laissez filer vos soldats comme cela? En avant, en avant, vive l'Empereur!* Hij vatte eenige manschappen bij de borst, en wierp hen onder het uiten van eenige eigenaardige Fransche verwijtingen naar hunne plaats. Bij deze vreesachtigen bevond zich een baardelooze, tengere conscrit, die nauwelijks in staat was het geweer te dragen, en beter bij zijne moeder in de keuken dan te midden der verschrikkingen van den oorlog zoude hebben gefigureerd. Op dezen had de generaal het bijzonder gemunt; hij scheurde hem de katoenen epauletten van de schouders en donderde hem toe: *Comment, vous n'êtes pas Français donc?* Dit verwijt trof den armen jongen geweldig; hij gevoelde, dat het opbruisende Fransche bloed dit verwijt niet konde verduren, en onder den gestadigen uitroep van: *Je ne suis pas Français*, ijlde hij in de gelederen terug, bereikte in opgewonden geestvervoering de borstwering van den Malakoff, zwaaide ten blijk van vreugde met zijn geweer in het rond en stortte, door honderde kogels getroffen, in de gracht neder.

— Men veronderstelt dat de legerhoofden zich gereed maken om een algemeen gevecht in het open veld te leveren, maar wier gelukkigste uitslag, zoo als men veronderstelt, zeker wel de bloedigste zijn zal.

— De Czaar heeft zich tot aan Nicolaeff bij de plaats des oorlog gevaagd alwaar bij op den 25sten September aankwam en er eene groote krijgsraad moest worden gehouden.

Hij inspecteerde het arsenaal en zijne bronnen, waaromtrent men berigt dat die nog al aanmerkelijk zijn.

— Maarschalk Pélissier is door den keizer vereerd geworden met den titel van hertog van Sebastopol, terwijl de sultan aan hem de hoogste militaire waardigheid schonk, waaraan een levenslange toelaag van 8000 £ st jaarlijks verbonden is.

— Het gevoelen van Engeland over generaal Simpson is niet gunstig, doch de keizer van Frankrijk heeft hem met het Grootkruis van het Legioen van Eer begiftigd.

— De Oostzee-vloot verscheen op de hoogte van Riga op 28 September en beschoot de omliggende batterijen gedurende eenige uren, doch er is niets van aanbelang verrigt.

— Het berigt van de inneming van Sebastopol heeft in geheel Engeland groote vreugde veroorzaakt. In eenige schouwburgen te London werd het door de administratie aan het publiek medegedeeld, en het is schier noodeloos te zeggen, dat die aankondiging met een daverend applaudissement werd beantwoord. Het *God save the Queen* enz. werd daarop aangeheven en door de acteurs en het publiek gezongen. Het kanon werd gelost en de klokken van meest alle kerken werden geluid, om de heugelijke gebeurtenis te verkondigen. Daags daarna waren alle schepen op de Teems gevlagd en prijkte de koninklijke standaard op de Tower, op Somerset-House, het gebouw der admiraliteit enz. Een aantal huizen in het Westend waren des avonds geïllumineerd.

De koningin ontving te Balmoral in den avond de tijding van den val van Sebastopol. Zij heeft deze onmiddelijk in den omtrek doen bekend maken. Prins Albert begaf zich naar den top van Graig Gobhain, waar een ontzagchelijke groot vreugde-vuur werd ontstoken. De Hooglanders kwamen toen van alle kanten toestroomen, voorafgegaan door de doedelzakspelers, welke de nationale liederen uitvoerden. Er werd braaf whisky gedronken op het welzijn der koningin en der geallieerde legers.

De prins van Walis en prins Alfred hebben zich onder de menigte gevoegd. De koningin woonde het schouwspel op het balcon van het kasteel bij. Eerst te middernacht liep dit feest ten einde.

In alle de kerken van het rijk zijn voor deze overwinning dankgebeden uitgesproken.

— Den 15den September is te Parijs, met veel plegtigheid het *Te Deum* ter eere der in de Krim behaalde overwinning, in de kerk Notre Dame, gevierd. De keizer was bij die gelegenheid gekleed in groot uniform als luitenant-generaal en versierd met al zijne ridderorders. Aan zijne regterzijde bevond zich zijn oom, prins Jérôme. Langs den geheelen togt is de keizer met de levendigste bewijzen van geestdrift ontvangen.

Den 16den dezer is in al de kerken in de departementen eveneens een *Te Deum* gezongen.

LANDENGTE VAN SUEZ.

Onlangs is een vlugschrift van Ferdinand de Lesseps over het ontworpen kanaal door de Landengte van Suez verschenen, ten doel hebbende om het geopperde vraagstuk hetgeen door persoonlijke vooroordeelen geen doorgang gevonden heeft, breedvoerig aan de publieke opinie te ontwikkelen. De heer de Lesseps voert aan, dat hij eene memorie, zijn voorstel nader beschrijvende, in de helft van het afgeloopen jaar aan den onderkoning van Egypte heeft aangeboden,

die voorloopig zijne goedkeuring daaraan hechtte en eenen firman aan de consuls-generaal van de vreemde mogendheden zond, beoogende de bekrachtiging van den Sultan te bekomen, om aan eene vereeniging van kapitalisten van alle natien het regt om deze onderneming aan te gaan, toe te staan.

De heer de Lesseps deed vervolgens met twee aan hem door den onderkoning toegevoegde ingenieurs een naauwkeurig onderzoek naar den weg, en diende in de maand Maart een rapport in, hetwelk Said Pacha van de mogelijkheid van het werk en eene op deze wijze daar te stelllen scheepscommunicatie, direct van Suez tot Pelusium, waarvan de onkosten op 6,400,000 £ worden begroot, overtuigde.

Zich naar Konstantinopel begevende, legde de heer de Lesseps het project voor den Sultan die onmiddelijk alle plannen en daarbij behoorende stukken aan den Turkschen staatsraad overzond.

Ondertusschen heeft Said Pacha aan zijne ingenieurs opgedragen, een naauwkeurig plan zamen te stellen, in de veronderstelling dat het aan andere ingenieurs van Engeland, Frankrijk, Holland, Duitschland en Italie zal worden voorgelegd, zoodat het ten laatste gebaseerd op de wetenschappelijke beslissing van Europa, wereldkundig kan worden gemaakt.

Engeland meer dan eenig ander land bij de verwezenlijking van dit plan belang hebbende, heeft de heer de Lesseps het raadzaam geoordeeld het eerst naar London te gaan ten einde ter zake de gevoelens in te winnen en de vereischte inlichtingen te geven. Een groot gedeelte van het onderwerpelijke geschrift is gewijd aan de overweging van bedenkingen door Engeland, op staatkundige gronden, en uit vrees dat de belangrijke veranderingen die dit werk in de handels bewegingen zal veroorzaken, minder voordeelig voor haar dan voor andere landen zijn zal.

De eenige vraag die zich voor of tegen het plan verklaart, is deze: Is het werk uitvoerbaar en zal het voordeelen afwerpen aan de onkosten geëvenredigd?

De heer de Lesseps verzekert dat aangaande deze beide punten hij in staat zal zijn volledige, bevredigende bewijzen te leveren en indien dit het geval mogt zijn, mag hij hopen dat het nationale vertrouwen in de bijzondere voordeelen die hieruit voor Engeland zouden voortspruiten, van al hetgeen strekken kan om het verkeer te bespoedigen met andere einden der aarde, elke meening ter zijner gunste zal stemmen.

ADVERTENTIEN.

LANDRAAD.

Nanti hari Senin, 10 *December*,

2 Tjap iet goe, 30 Moeloed, leilang di roemanja Sekertaris Landraad, Djoewal:

Tanahnja Limpingwan, di Petjinan,
Barangnja Tisassoen, di Singoijoedan,
Tanahnja Bongsoe, di Pekalongan,
Barangnja Oei Hok Dji, di Bibis,
„ Abdulla Kassim, di Gili; dan lain Barang Barang, Mâs, Roemah kaijoe, Bissie.

(513) C. L. DINSBACH,
Deurwaarder.

VERKOOP VAN EENE SUIKERFABRIEK.

Op den 15den December 1855,

Zal des middags ten 12 uur in het Logement te *Pasoeroean*, door tusschenkomst van het vendukantoor aldaar, in het openbaar verkocht worden: **TWEE HALVE AANDEELEN** in de SUIKERFABRIEK en onderneming de *GOEDE HOOP* (*Pengkol*), waaraan eene Aanplant van 245 Bouws suikerrietvelden is verbonden, met **Inventaris, Machinerien en alle Regten** van de eigenaars op deze onderneming betrekking hebbende, onder nadere goedkeuring van het Gouvernement van Nederlandsch Indië.

Informatiën en inzage der verkoop-conditien kunnen verkregen worden ten huize van den Heer Lebret, te *Pasoeroean* en ten kantore van de Heeren P. Kervel & Co, te *Soerabaya.* (468)

VENDUTIE

Op Maandag den 24sten December aanstaande,

Zal des morgens ten 10 ure precies, worden verkocht het laatst door wijlen Tan Djokhing bewoond, zeer logeabel **Huis** en **Bijgebouwen**, gelegen in de *Chineesche Kamp* alhier, in eene zeer druk bezochte straat en zeer gunstig voor den handel gelegen; zullende voor dien tijd eenig **Meubelair** worden opgeveild. (501)

De ondergeteekende recommandeert zich op nieuw aan het geëerde publiek tot het **houden van vendutiën.**

(517) GUSTAV BEHREND.

EEN BOVENHUIS TE HUUR. Te aanvaarden met 1e Januarij en te bevragen bij den uitgever dezes.

Eene Hollandsche *Weduwe*, zonder kinderen, wenschte zich toe te wijden aan het vroeger door haar beoefend vak van **Onderwijs aan Jonge Kinderen,** bij eene familie op *Java.* — Zij spreekt en onderwijst de Hollandsche, Engelsche en Fransche talen, is ervaren in vrouwelijke handwerken en hetgeen tot eene goede opvoeding behoort. Adres bij den Boekhandelaar Fuhri te *Soerabaya*, onder letter **C.**, brieven franco.

NIEUWE GRASBOTER.

Puike kwaliteit, heden ontvangen.

(518) **E. MARTENS.**

Bij E. Fuhri zijn nog eenige weinige exemplaren verkrijgbaar van

EENE PLAAT

VOORSTELLENDE

DE INNEMING VAN SEBASTOPOL.

8 September 1855.

Men ziet de Bestorming van den Malakoff-Toren en het Planten van het Fransche Vaandel op de Borstwering, alsmede het Verbranden der Stad door de Russen.

ALLEMANSGADING

VERKRIJGBAAR.

Afzonderlijke waarlooze Olie-reservoirs zoowel voor Hang- als Tafellampen, alsmede waarlooze Lampen Ballons en Lampenglazen.

(508) DEELEMAN.

De ondergeteekenden, gemagtigden van den Arabier Said Hassan bin Abdullah bin Smit, koopman te *Bangkallang*, verwittigen de debiteuren van denzelven dat zij, die hunne opvorderbare schulden vóór of op ultimo December 1855 niet ten kantore van hen ondergeteekenden hebben betaald, onmiddelijk in regten zullen worden vervolgd.

Soerabaya, J. F. NEIJNDORFF,
4 *December* 1855. *Procureur.*
(514) Mr. W. C. DE BRUIJN,
Advokaat en Procureur.

WISSELS OP NEDERLAND

Voortdurend te bekomen tot den koers van den dag, bij (516) P. KERVEL & Co.

MUZIEK-GENOOTSCHAP ST. CECILIA.

CONCERT

Op *Vrijdag den 14den December*, in het Komediegebouw, 's avonds ten half acht ure.

KUNEMAN,
(519) *Secretaris.*

VAUXHAL

op Zaturdag aanstaande den 8sten December in de SOCIETEIT CONCORDIA.

(510) *De Wd. Secretaris*,
GROLMAN.

ALLEMANSGADING

Voor het Schrikkeljaar 1856 **Kantoor-Boeken** en **Almanakken.**

(509) DEELEMAN.

BIJVOEGSEL

TOT HET

STAATSBLAD VAN NEDERLANDSCH INDIE.

VERZAMELING VAN WETTEN, BESLUITEN, BEPALINGEN, KENNISGAVEN, enz., welke niet in het *Staatsblad van Nederlandsch Indie* zijn opgenomen, over de jaren 1808—1856, bijeenverzameld door

Mr. L. J. A. TOLLENS,

Adviserend advocaat en candidaat-notaris te Batavia.

Twee lijvige boekdeelen in gr. 8vo; prijs bij inteekening:

Voor Batavia *f* 20.—
Java en Buitenbezittingen (franco) „ 25.—

Departementen, autoriteiten en partikulieren worden beleefd verzocht, de Inteekenings-lijsten, *onder kruisband*, aan de ondergeteekenden te willen terug zenden, ten einde de hoegrootheid der oplage te kunnen regelen.

Na 1e Januarij 1856 wordt de prijs voor nietinteekenaren onherroepelijk met *f* 5 verhoogd.

(500) LANGE & CO.

ONTVANGEN:

Verscheidene kleuren van Zijden Stoffen voor Dames Japonnen, Glacé, Moiré, Façonné, Damassé, etc. Zeer mooi en naar den laatsten smaak gefabriceerd, Mousselines en Marabouts Bal-kleeden, Zijden en Gazen Echarpes van verschillende grootte, nieuwe soort van Zijden Doekjes, gemaakte en ongemaakte Heeren Dassen van Satijn, Zijde en Mousseline in allerlei soorten, Foulards, alsmede een prachtig assortiment Zijden en Piqué Vestengoed met mooi bloemwerk, Zwart Satijn, enz. enz. enz.

(505) R. M. PEREIRA.

Bij N. VAN DRIESSCHE uitgepakt: **WASSEN POPPEN met bewegende oogen.** (504)

De ondergeteekende geeft het geëerd publiek bij deze te kennen, dat hij zich buiten **Smids-,** ook met **Huis-timmerwerk** belast, en alzoo minzaam zich aanbeveelt.

Soerabaya, A. CROESE.
28 *November* 1855. (502)

Blijkens acte gepaseerd vóór den notaris Z. A. Eekhout en getuigen alhier, op den 27 November 1855, heeft de ondergeteekende opgehouden belast te wezen met de liquidatie der firma HOEKSTRA GIJSING & CO.

(506) **T. B. IN'TVELD.**

OP NIEUW ONTVANGEN:

Fijne Rhijnwijnen.
Fransche Wijnen.
Port do.
Madera 1e en 2e soort.
Haantjes Bier van Rendorp.
Dubbel Princessen Valk.
Porter en Allsop's Pale Ale.
Beijersch Bier op vaten.
Heerlijke Likeuren.
Do. Bitter.
Genever AVH.
Bessen Genever.
Manilla Sigaren No. 2.
Puike Boter.
Do. Hammen.
Gedroogde Vruchten.
Versche Bloemkool in potten.
Do. Ansjovisch do.

(507) **DE CHARON DE ST. GERMAIN.**

Voor 1856.

ALMANAKKEN MET DAMES PORTRETTEN, en **KANTOOR-ALMANAKKEN.**

Bij E. FUHRI.

De ondergeteekenden qq. de respectieve aandeelhebbers zullen voor zoo verre noodig onder nadere goedkeuring van het Gouvernement van Neerlandsch Indie op een later te bepalen dag, ten kantore van de eerst ondergeteekenden op publieke vendutie verkoopen:

Twee halve Aandeelen in de RIJSTPELMOLEN-ONDERNEMING, gelegen te *Kedong Soro*, residentie *Soerabaya*, bestaande in den GROND, daarop staand MOLENGEBOUW met alle daartoe behoorende MACHINERIEN, TWEE PAKHUIZEN, MAGAZIJN, WOONHUIS met Bijgebouwen en STALLING en de verdere Inventaris.

Nadere informatiën te bekomen bij

Soerabaya, **SCHIMMELPENNINCK & CO**
8 *October* 1855. (425) en **F. S' JACOB.**

BEST AFGESNEDEN

PROPATRIA PAPIER

à *f* 10.— en *f* 11.— rec.

E. FUHRI.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Van Soerabaya zal vermoedelijk tegen ultimo December of medio Januarij naar *Rotterdam* vertrekken het snelzeilend en bijzonder goed ingerigt barkschip *OTTOLINA*, gezagvoerder J. J. PRANGE, zijnde regtstreeks primo Augustus van Nederland herwaarts gezeild.

Deze gelegenheid is vooral aan te bevelen voor vrouwelijke passagiers of kinderen, daar de echtgenoot des kapiteins zich aan boord bevindt.

Het schip voert een bekwamen Scheepsdocter.

Informatien te bekomen bij den Gezagvoerder te *Pasoeroean*, dan wel bij

SOERABAYA, *De Agenten*,
30 *November* 1855. FRASER EATON & CO.

(512)

PASSAGE NAAR NEDERLAND

Wordt aangeboden met het extra snelzeilend Nederl. schip *AUSTRALIE*, kapt. D. B. JOCHEMS. De doelmatige en ruime inrigting van dezen, bodem gevoegd bij eene allezints keurige uitrusting zijn bijzonder aanbevelingswaardig voor den overvoer van passagiers; het voert een geexamineerden docter en zal tegen het laatst van December van Pasoeroean naar Nederland vertrekken.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij

De Agenten,
(511) SCHIMMELPENNINCK & CO

GEBOORTEN, HUWELIJKEN EN STERFGEVALLEN.

Bevallen:

P. W. C. Lange, Ondaatje, Z., Batavia 20 Nov. — M. G. M. Landberg, Peter, D., Batavia 26 Nov.— A. P. Gerrits, Duvrieux, Z., Muntok 7 Nov. — H. Herklots, de Graaf, Z., Samarang 29 Nov. — M. E. van Oven, van Teijlingen, D., Soerabaya 29 Nov. — G. M. A. de Graaf, de Winter, D., Padang 22 Nov.

Getrouwd:

B. C. Lammerding, weduwnaar van M. Lindeman, met A. M. H. Barlage, Samarang 21 Nov. — H. H. M. Rappard met E. D. A. Rutering, Madioen 14 Nov. — L. Udo de Haas met M. A. Toewater, Arnhem 1 Oct. — Ch. W. Bogaardt met E. A. Tremio, Samarang 22 Nov.

Overleden:

W. A. Neijs, Weintré, 43 j., Batavia 27 Oct. — W. A. Hoogbruijn, ridder der M. W. O. Serang 15 Oct. — G. A. Klaverdijk, Samarang 19 Nov. — W. F. G. L. van der Smissen, Muntok 27 Oct. — M. J. Frankhanel, de Hooge, 71 j., Batavia 30 Oct. — Het kindje van M. S. Taylor, Batavia 14 Nov. — K. H. van Heusden, Tagal 23 Nov. — E. T. Verenet, 14 m., Batavia 24 Nov.

VREEMDEN-LIJST.

AANGEKOMEN.

27 Nov. A. A. de Groot, van Pasoeroean; C. F. Behrend, van Samarang; G. C. Bobl en H. Schmidt Weijmans, beiden van Pasoeroean; Mevr. M. Marliss en Mej. J. H. Gligoor, beiden van Samarang. — 28 Nov. C. F. Boermeester, van Pasoeroean. — 29 Nov. G. Batten, van Toeban; Mevr. L. B. Lufting en familie, van Sumanap. — 30 Nov. J. W. Bordoneau en C. van de Vijver, beiden van Ngawie; C. Beth, van Samarang; Chs. Ettij en R. Sijmans, beiden van Probolingo. — 1 Dec. D. Maurits, van Grissee; J. A. Ruhle, van Toeban. — 3 Dec. E. Busing, van Samarang; W. Schipper, van Kedirie; A. B. A. Postma, van Balie Ampenan; J. D. Heijning, van Badong. — 4 Dec. G. F. Giltay, J. F. Mentel en C. van Vlissingen, allen van Pasoeroean.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum		Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van
Nov.	27	Nederlandsche	Emelie.	J. B. Perrij.	Samarang.
„	—	Nederl. Ind.	Hing Goan.	Maas Agoos Moht. Taljeep.	Balie (Boleling.)
„	28	Nederlandsche	Anna Maria Wilhelmina.	G. C Fisscher.	Batavia.
„	—	„	Ottolina.	J. J. Prange.	„
„	29	„	Australie.	D. B. Jochems.	„
„	—	„	Graaf van Nassau.	E. Sanders.	„
„	30	„	Factorij.	J. Jansen.	„
Dec.	1	„	Minerva.	J. A. van Boven.	„
„	2	Nederl. Ind.	Tian Taij.	Lim Tekhie.	Balie (Boleling.)
„	—	Nederlandsche	Soetan Iskander.	R. Zoutman.	Batavia.
„	3	Z. M.	stoomschip Samarang.	Luit.-ter-zee 1ste kl. S. H. Binkes.	Bawean.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum		Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Naar
Nov.	28	Nederl. Ind.	Hoseeng.	Intje Po.	Balie (Padang.)
„	—	Z. M.	stoomschip Samarang.	Luit.-ter-zee 1ste kl. S. H. Binkes.	Rembang via Bawean.
„	29	Nederl. Ind.	„ Banda.	C. C. L. Neijts.	Batavia via Samarang.
„	—	„ „	Little Tot.	Katjoong.	Bezoekie.
„	—	Nederlandsche	de Vriendschap.	G. G. Pietersen.	Ternate.
„	—	„	Koning Willem III.	H. H. Zeijlstra.	Nederl. via Pasoeroean.
„	—	„	Triton.	H. Olie.	„ „ „
„	30	„	Peking.	H. Croese.	„ „ Panar. en Prob.
„	—	„	Christina Agatha.	H. de Visser.	„ „ Pasoeroean.
Dec.	1	„	Oldenbarneveld.	A. Meijboom.	„ „ „
„	2	„	Graaf van Nassau.	E. Sanders.	„ „ Bes. en Panar.
„	—	„	Ottolina.	J. J. Prange.	Pasoeroean.
„	—	Nederl. Ind.	stoomschip Makasser.	F. H. Schmidt.	Batavia.
„	4	„ „	Koningin der Nederlanden.	J. Prins.	Singap. via Sam. en Batavia.
„	—	Nederlandsche	Johanna Hendrika.	K. Hoek.	Amsterdam.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Bestemming	Agenten
Nederlandsche	Australie.	D. B. Jochems.	Nederland	Schimmelpenninck & Co.
„	Anna Maria Wilhelmiena.	G. C. Fisher.	„	Fraser Eaton & Co.
Nederl. Ind.	Hing Goon.	Mohamad Taijip.	Balie	Tou Bindjang.
Nederlandsche	Economist.	C. J. Olievier.	Nederland	Major Matzen & Co.
„	Zeemanshoop.	H. Barkeij.	„	Hoekstra Gijsing & Co.
„	De Zwijger.	P. Hoogland.	„	Fraser Eaton & Co.
eederl. Ind.	Salma.	Said Mohamad Alhabassij.	Makasser	Saidmohin Alhabassij.
„ „	Koningen der Nederlanden.	Deighton.	Singapoer via Batavia en Samarang	Fraser Eaton & Co.

Aangekomen Passagiers.

Met de Nederl. bark *Emelie*, kapt. Donleben, de heer van Oven en Z. M. troepen. — Met de Nederl. schoener *Anna Maria Wilhelmina*, de heer Bed. — Met de Nederl. bark *Ottolina*, de heer Brandes. — Met de Nederl, bark *Minerva*, Z. M. troepen. — Met de Ned. Ind. bark *Tian Taij*, de heer Postma. — Met de Nederl. bark *Soetan Iskander*, de heer J. D. Heijning. — Met het Z. M. stoomschip *Samarang*, de heer Blankenburg en Z. M. troepen.

Vertrokken Passagiers.

Met het Ned. Ind. stoomschip *Banda*, jongeheeren K. en H. Cijre, Z. M. troepen en bannelingen. — Met het Ned. Ind. stoomschip *Makasser*, 1 officier, de heer Ruijl en 3 bannelingen. — Met het Ned. Ind. stoomschip *Koningin der Nederlanden*, 1 officier, de heeren T. Bonhote, A. Lunel, G. Batten en K. Timmerman.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. korvetten Nehalenia en van Speijk; stoomschepen Etna, Batavia en Samarang; de schepen Willemina en Clara, Charles Holmes, Tonia, Ocean Steed en Economist; het stoomschip Java; de barken Fatal Maän, Djoemoeroet, Margaretha Johanna, Aldjoesoor, Jeannette en Cornelia, Zwarte Zwaan, de Zwijger, Zeemanshoop, Salma, Abdul Hassim, Emelie, Hing Goan, Australie, Factorij, Minerva, Tian Taij en Soetan Iskander; de schoeners Isabel, Kangdie, Sarie Toendjoong, Hoktaij, Heatlie, Mastora, Gleaner, Kiem Ingsoen en Anna Maria Wilhelmina.

PASOEROEAN.

AANGEKOMEN.

26 Nov. de Ned. Ind. schoener *Masshoer*, gezagv. Said Achmad Mashoor, van Sumbawa.

30 Nov. de Ned. Ind. kotter *Paulina*, ges. Saiman, van Bezoekie; de Ned. bark *Koning Willem III*, gezagv. H. H. Zeijlstra, van Soerabaya.

VERTROKKEN.

28 Nov. het Nederl. schip *Burgemeester Hoffman*, gezagv. N. A. Dijkama, naar Rotterdam.

1 Dec. de Ned. Ind. kotter *Paulina*, gezagv. Saiman, naar Soerabay; de Ned. bark *Willem de Clercq*, gezagv. G. Ouwehand, naar Amsterdam.

Aan- en uitvoer te Pasoeroean van den 26 November tot en met den 1 December 1855.

UITVOER.

Naar Rotterdam met het Nederl. schip *Burgemeester Hoffman*, gez. N. A. Dijkama.

6270 pic. gouv. koffij.

Naar Amsterdam met de Ned. bark *Willem de Clercq*, gezagv. G. Ouwehand.

6450 pic. gouv. koffij en 2655$^{25}/_{100}$ pic. gouv. suiker.

SUMANAP.

AANGEKOMEN.

26 Nov. de Ned. Ind. schoener *Sophia*, gezagv. Siendoe Djaija, van Soerabaya.

30 Nov. de Ned. Ind. bark *Carolina*, gezagv. A. A. Graswinckel, van Patjletan, passagiers Mevr. C. W. Graswinckel, G. W. Earl en familie.

1 Dec. de Ned. Ind. brik *Sie Kanoegrahan*, gezagv. Pa Sasie, van Balie.

VERTROKKEN.

26 Nov. de Ned. Ind. bark *Alooemanie*, gezagv. Said Achmat bin Aloewie Asegaf, naar Samarang en Pakalongan.

1 Dec. de Ned. Ind. barkschip *Ana Seria*, gezagv. Said Abdulla bin Aloewie Alaijdroos, naar Samarang, passagiers de heer J. D. Peters en familie, Mevr. de wed. F. Esche, geb. Pietersen; de Ned. Ind. schoener *Sophia*, gezagv. Siendoe Djaija, naar Soerabaya, passagiers de heer G. W. Earl en fam.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

De schoeners Indram Eljoesoor, Mifrejool Moelook, Sie Damar, de brik Sie Kanoegrahan en de bark Carolina.

Aan- en uitvoer te Soerabaya van 28 November tot en met 4 December 1855.

AANVOER

Van Samarang per het Ned. schip *Anna Maria Wilhelmiena*, gezagv. G. C. Fisher, agenten Fraser Eaton & Co.

243 ktn. manufacturen, N. H. M.; 49 ktn. manufacturen, Order; 20 ktn. manufacturen, Schimmelpenninck & Co; 24 coll. diverse, C. Rosemeijer; 1 kt. goud- en zilverwerk, Potter; 1 kistje linnengoed, Ermeling; 27 coll. dranken, Order.

Van Batavia per het Ned. schip *Factorij*, gezagv. J. Jansen, agenten Van Leeuwen & Co.

129 manden aardewerk, Thomas; 14 ktn. manufacturen, Order; 1 kt. manufacturen, Adam & Co; 62 mdn. aardewerk, Fraser Eaton & Co; 39 tonnen steenkolen, Cores de Vries.

Van Balie per de Ned. Ind. bark *Tiang Thay*, gezagv. Liemtik I, agent Gezagv.

120 pic. katjang, 3120 pic. rijst, Order; 1020 pic. rijst, 300 pic. kadelee, 110 pic. kapas, 20 pic. masoy bast, 3$^{20}/_{100}$ pic. noten-muscaat, 225 pic. tabak, 13 pic. olie, 80 ps. koehuiden, Gezagvoerder.

Van Batavia per de Ned. Ind. bark *Sutan is Kandar*, gezagv. R. Zoutman, agenten Adam & Co.

236 staven ijzeren, Kervel & Co; 1 vt. koperen spijkers, 1 wagen, Order.

Van Batavia per de Ned. Ind. schoener *Schaandar Salim*, gezagv. Sech Salim bin Said, agent Said Jafar Segaf.

11,000 stuks gr. en kl. vloersteenen, 5 ktn. slendangs en doeken, Fraser Eaton & Co.

UITVOER.

Naar Nederland via Bezoekie en Panaroekan per het Ned. schip *Graaf Van Nassou*, gezagv. E. Sanders.

44 ktn. koperen duiten, 125 pic. rotting, N. H. M.

Naar Batavia per de Ned. Ind. stoomboot *Banda*, gez. H. Schmidt.

100,000 ps. Jav. sigaren, Ong Kang lJan; 1 kt. muzijk-instrumenten, Van Eck & Co.

Naar Batavia en Samarang per de Ned. Ind. stoomboot *Banda*, gezagv. Neijts.

5 ktn. provisien, 4 koffers bagagie, 2 kerpek, ½ pic. suiker, Mehlbaum & Co; 16 pic. koperwerk, 4 ktn. lijnwaden, en eenige kleinigheden, Diverse Arabieren; 3 kts. regalen, koralen en jaconet, Van Eck & Co; 1 kt. manufacturen, Schimmelpenninck & Co; 6 kisten koopmanschappen, Van Leeuwen & Co; 4 ktn. koopmanschappen, Cores de Vries; een ijzeren pot, 2 pks. regaal, Fraser Eaton & Co; 9 ktn. en pakjes lijnwaden, kaneel en monster, 100 pic. staven ijzer, 1 kt. pedattie bossen, Adam & Co.

Naar Balie per de Ned. Ind. schoener *Hoseeng*, gez. Intjik Po.

4 ktn. gedr. katoen en madapollam, Adam & Co.

Naar Nederland via Pasoeroean per het Ned. schip *Christina Agatha*, gezagv. H. de Visser.

5002$^{68}/_{100}$ pic. suiker, 42 ktn. koperen duiten, 20 pic. rotting, 400 pic. tin, N. H. M.

Naar Nederland via Pasoeroean per het Ned. schip *Koning Willem III*, gezagv. H. A. Zeijlstra.

2001$^{88}/_{100}$ pic. suiker, 15 pic. rotting, N. H. M.

Naar Ternate per de Ned. Ind. schoener *de Vriendschap*, gezagv. G. G. Petersen.

10,000 ps. metselsteenen, 20/4 leggers arak, 3 mdn. thee-kopjes en schoteltjes, 2 mdn. borden, 3 ktn. water-glazen, 3000 ps. vloersteenen, 300 ps. latten, Van Eck & Co.

Naar Nederland via Panaroekan en Bezoekie per het Ned. schip *Peking*, gezagv. H. Croese.

28 ktn. koperen duiten, N. H. M.

Naar Nederland via Pasoeroean per het Ned. schip *Triton*, gezagv. H. Olie.

2003$^{02}/_{100}$ pic. suiker, 47 ktn. koperen duiten, 150 pic. rotting, N. H. M.

Naar Nederland via Pasoeroean per het Ned. schip *Van Oldenbarneveld*, gezagv. A. Meijboom.

3301$^{13}/_{100}$ pic. suiker, 47 ktn. koperen duiten, 150 pic. rotting, N. H. M.

Marktprijzen.

SUIKER No. 16 per picol *f* 15.—
KOFFIJ per picol *f* 26 à *f* 28.—
RIJST (CARGA) per koijang
Id. (WITTE) „ „
KOEHUIDEN per 100 st.
ARAK per legger
OLIE (KLAPPER) per picol
OLIE (KATJANG).
KADJANG MATTEN.
ROTTING. *f* 6 à *f* 7.—

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zondag den 9den December des morgens ten half 9 ure.

Nederduitsch.

Ds. VAN DAVELAAR.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST.

Zondag den 9den December en de daarop volgenden Zondag zal bij afwezigheid van den pastoor geene Godsdienstoefening gehouden worden.